شاخص

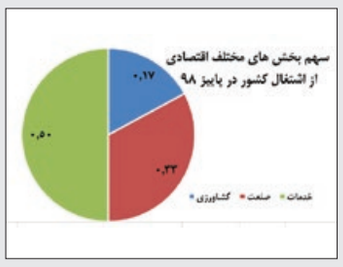

آیا سهم بالای خدمات از اشتغال کشور، بد است؟

سهم خدمات از اشتغال در کشور طی سال‌های اخیر در محدوده ۵۰ درصد و برابر با کل اشتغال صنعت و کشاورزی بوده است. برخی این موضوع را این گونه تفسیر می کنند که بخش تولید در کشور ضعیف و این نشانه بدی است. این تفسیر درستی نیست. به‌طور کلی با صنعتی و ماشینی شدن تولید در جهان، سهم اشتغال این بخش‌ها کاهش یافته اما بخش خدمات عمدتا کارمحور بوده و هست. به همین دلیل رشد سهم بخش خدمات از اشتغال، بعضا به عنوان شاخصی از رشد رفاه هم شناخته می شود. البته واضح است که بخش تولید در کشور مشکل دارد و رشد تولید داخلی می‌تواند خدمات را در مسیر عرضه محصولات داخلی به مردم به کار گیرد.

بازار خبر

همتی: تلاش کسانی را که در آرزوی بی ثباتی بازارها هستند ناکام می گذاریم

رئیس کل بانک مرکزی تاکید کرد: بانک مرکزی همچون ماه‌های گذشته با قدرت، تلاش کسانی را که در آرزوی بی ثبات کردن بازارها هستند، ناکام خواهد گذاشت. به گزارش مهر، عبدالناصر همتی در یادداشت اینستاگرامی خود نوشت: امروز ۱۶ دی ۹۸ یکی از حماسی‌ترین و باشکوه‌ترین رخدادهای انقلاب اسلامی بود. خیل عظیم مردم از همه گرایش‌ها و تمام کسانی که به کشور شان و اهداف انقلاب اسلامی ایران علاقه مند هستند، برای تشییع و تجلیل از قهرمان ملی خود، سردار سرافراز مقاومت اسلامی، حاج قاسم عزیز به میدان آمدند.

وی افزود: خون شهید سلیمانی فصل جدیدی از عظمت و شکوه ملت ایران در سراسر کشور را ایجاد کرده و همبستگی عمیق ملی را موجب شده است. همتی اظهار کرد: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز در همین مسیر و در این مرحله از جنگ اقتصادی دشمن، از هیچ تلاشی برای خنثی سازی فشار حداکثری آن‌ها به مردم ایران و حفظ و تداوم ثبات در بازار ارز و پول و نیز دیگر بازارها، فروگذار نخواهد کرد و قطعاً همچون ماه های گذشته با قدرت، تلاش کسانی را که در آرزوی بی ثبات کردن بازارها هستند، ناکام خواهد گذاشت.

طی روزهای اخیر، نرخ ارز به بهانه احتمال وقوع برخی درگیری های نظامی در منطقه افزایش یافته به طوری که در بازار دلالی به حدود ۱۳ هزار و ۸۰۰ تومان و در صرافی های بانکی به ۱۳ هزار و ۳۰۰ تومان رسیده است.

هراس بازارهای جهانی از انتقام سخت ایران

سقوط بورس های عربی و شرق آسیا
صعود طلای جهانی به سقف ۷ ساله و جهش نفت به بالای ۷۰ دلار

امواج التهاب ناشی از ترور سردار شهید قاسم سلیمانی کماکان بازارهای بین المللی را در می نوردد. در تازه‌ترین تحولات منطقه، پارلمان عراق اخراج آمریکایی ها از عراق را تصویب و در مقابل، آمریکا عراق را تهدید به تحریم کرده است. این رویداد علاوه بر تهدید صریح مقامات کشورمان به انتقام از آمریکا، به ایجاد امواج جدید استرس در بازارهای مالی دنیا منجر شد. به طوری که دیروز نرخ طلای جهانی رکورد ۷ ساله اش را شکست و قیمت نفت تا بیش از ۷۰ دلار نیز افزایش یافت. بورس کشورهای عربی و آسیایی نیز فروریخت.

■ **طلا رکورد ۷ ساله را شکست**

به گزارش خراسان، بازار جهانی طلا که از روز جمعه شیب تند صعودی به خود گرفته و با ۲۵ دلار افزایش به رقم ۱۵۵۲ دلار رسیده بود، اولین روز کاری هفته جدید را با رکورد شکنی هفت ساله آغاز کرد به طوری که هر اونس طلا با ۲۷ دلار رشد، تا ۱۵۷۹ دلار بالا رفت.

■ **سرکشی نفت به بیش از ۷۰ دلار**

از سوی دیگر، قیمت نفت نیز در پی تهدید ترامپ به تحریم عراق که می تواند عرضه نفت به بازارها را با اختلال مواجه کند، افزایش یافت. بر این اساس، هر چند پایگاه خبری بلومبرگ قیمت هر بشکه نفت برنت تا ظهر دیروز را بیش از ۷۰ دلار نیز گزارش کرد، اما شاخص نفت برنت در ادامه، اندکی روند اصلاحی در پیش گرفت و در نهایت تا بعد از ظهر، به ۶۹ دلار و ۵۶ سنت عقب نشینی کرد. این رقم نسبت به دو روز قبل، حدود یک دلار افزایش را نشان می دهد.

■ **سقوط بورس های عربی، اروپایی و آسیایی**

در این حال، خبرگزاری ایسنا به نقل از رویترز، از ریزش بورس های عربی در روز گذشته خبر داد. روندی که از چند روز اخیر آغاز شده است. این خبرگزاری افزود: در معاملات بورس های عربی، شاخص بورس ریاض عربستان ۲/۱ درصد، بورس قاهره مصر ۴/۴ درصد، بورس کویت ۴/۱ درصد، بورس دوحه قطر ۲/۱ درصد، بورس ابوظبی امارات ۱/۴ درصد و شاخص بورس دبی ۳/۱ درصد سقوط کردند. از سوی دیگر خبرگزاری ایرنا نیز از افت شاخص بورس های شرق آسیا از جمله تایلند، اندونزی، مالزی و فیلیپین بر اثر شدت یافتن تنش ها در آسیای غربی و انتظارات افزایش قیمت نفت خبر داد. همچنین بورس های اروپایی سقوط کردند.

به گزارش سی ان بی سی شاخص گسترده اروپا، پن یوروپین استاکس ۶۰۰، با سقوط ۱/۲ درصدی روبه رو شد، در حالی که سهام بانکی، خودرو و مواد شیمیایی، همگی ۱/۹ درصد سقوط کردند. داکس آلمان ۱/۳۴ درصد از ارزش خود را از دست داد و فوتسی انگلیس ۰/۸۹ درصد افت کرد؛ ضمن این که کاک فرانسه ۰/۹۲ درصد پایین آمد و فوتسی ایتالیا ۱/۱۷ درصد سقوط کرد.

■ **ترکش های ترور سردار به اقتصاد آمریکا**

سوای بورس های منطقه ای، ترور سردار سلیمانی بر شاخص دلار و نیز بورس اوراق مسکن آمریکا تاثیر منفی گذاشت. ایسنا به نقل از رویترز گزارش داد که شاخص دلار متاثر از افزایش تمایل سرمایه گذاران به خرید ارزهای امن با افت ارزش مواجه شد. دیروز و در معاملات بازارهای ارزی جهانی، هر دلار با ۰/۳ درصد کاهش نسبت به ین ژاپن، به ۱۰۸ دلار و ۱۲۱ هزارم ین رسید که پایین‌ترین نرخ برابری دلار در مقابل ارز ژاپنی در سه ماه اخیر محسوب می شود. در این حال، خبرگزاری مهر به نقل از سی ان بی سی گزارش داد که نرخ سودوام ۳۰ ساله مسکن آمریکا به پایین‌ترین سطح یک ماهه خود سقوط کرده است. پشتوانه این نرخ، اوراق مسکن است که هم اینک به دلیل فرار سرمایه گذاران به سوی دارایی های امن تر، با افت مواجه شده است.

هپکو دوباره روی میز فروش

پس از دو نوبت خصوصی سازی ناکام طی ۱۵ سال گذشته، آگهی فروش سهام هپکو از طریق فرابورس منتشر شد

در حالی که حدود دو ماه قبل، قرارداد واگذاری هپکو به بخش خصوصی لغو و سهام این شرکت پرماجرا دوباره به دولت بازگشت، وزارت اقتصاد در اطلاعیه ای اعلام کرد که سهام هپکو صرفا برای طی فرایند واگذاری در اختیار دولت است و این شرکت در مرحله عرضه قرار دارد. به گزارش ایرنا، وزارت اقتصاد با انتشار اطلاعیه ای در واکنش به برخی ادعاها به نقل از وزیر اقتصاد مبنی بر این که «دولت هفته گذشته سهام هپکو را واگذار کرد» اقدام به شفاف سازی کرد. در این اطلاعیه آمده است: سهام شرکت هپکو در مرحله عرضه قرار دارد که اخبار آن به اطلاع عموم خواهد رسید. درباره جزئیات واگذاری این سازمان در اطلاعیه به واگذاری ۶۰ درصدی معادل ۱۲/۸ میلیارد سهم، از طریق فرابورس اشاره شده است. به گزارش فارس، این سهام بلوکی از طریق کدهای معاملاتی معاف از مالیات به صورت یک جاو تجمیعی با شرایط پرداخت ۱۵ درصد وجه معامله به صورت نقد طی مهلت ۲۰ روز کاری و بقیه به صورت اقساط شش ساله به قیمت هر سهم به نرخ تابلوی فرابورس در روز عرضه به شرط آن که از مبلغ ۱۱۵۹ ریال کمتر نباشد، عرضه می‌شود. گفتنی است هپکو در سال ۵۱ با هدف مونتاژ ماشین آلات راه سازی در اراک تاسیس و از سال ۱۳۵۴ شروع به فعالیت کرد و تولید کننده ۲۵ نوع ماشین آلات راه سازی از جمله گریدر، لودر و غلتک است که هشت نوع از محصولات آن تحت لیسانس کشورهایی چون ژاپن، آلمان و سوئد تولید می‌شود. هپکو اولین بار در سال ۸۶ به شرکت واگن سازی کوثر واگذار شد اما واگذاری هپکو به این شرکت، سرآغازی برای مشکلات و حاشیه‌های فراوان از جمله عقب افتادن اقساط و دستمزد کارگران بود تا جایی که مجدد در سال ۹۵ شرکت هپکو از مالکیت واگن سازی کوثر خارج و به شرکت هیدرو اطلس واگذار شد اما مشکلات حل نشد و در سال ۹۶ خریدار دوم هم انصراف خود را اعلام کرد و عملا کنار رفت و وکالت نامه ای رسمی به سازمان خصوصی سازی برای واگذاری سهام داد. بنابراین با توجه به خلع ید خریدار، سازمان خصوصی سازی متولی این شرکت شد. این سازمان به تازگی هم اطلاعیه ای برای واگذاری مجدد سهام ۶۰/۷ درصدی این شرکت به صورت رقابتی صادر کرده است. نتیجه این فرایند ۱۵ ساله پر از اشکال در واگذاری هپکو، مشکلات تولید، تعویق در پرداخت حقوق و اعتراضات کارگری بوده است. برخی واردات ماشین آلات به جای تامین از این شرکت را علت مشکلات می دانند و برخی اهلیت نداشتن خریداران این شرکت را سرمنشأ اصلی مشکلات برشمرده‌اند.

ایرلاین های داخلی به دنبال اجاره هواپیمای نو

برخی از شرکت های هواپیمایی داخلی در حال رایزنی برای اجاره هواپیماهای دست دوم با سال ساخت پایین و تقریبا نو هستند تا از این طریق مشکل تامین و نوسازی ناوگان را تا حدودی در صنعت هوانوردی حل کرده باشند. به گزارش ایسنا، هم اکنون حدود ۲۲۰ فروند هواپیما در ناوگان هوایی کشور در حال عملیات هستند که به گفته سیاوش امیر مکری، مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور، عمر آن‌ها به صورت متوسط حدود بین ۱۹ تا ۲۰ سال است. اکنون برخی از ایرلاین های داخلی در تلاش برای اجاره هواپیماهای دست دوم با عمر چند ساله و تقریبا نو هستند تا بتوانند از این طریق به اهداف خود دست پیدا کنند. هواپیماهای در حال توافق از انواع کوچک و پهن پیکر است که البته فرایند مذاکرات ایرلاین ها همچنان ادامه دارد و در صورت قطعی شدن واردات این هواپیماها شاهد رونمایی از آن شرکت‌ها خواهیم بود.

بازار خبر

فولکس واگن پر فروش ترین خودروی چین شد

ایسنا- بازار فروش خودرو در چین از لحاظ وسعت جغرافیایی و تنوع سلیقه مشتریان بسیار حائز اهمیت است. در این راستا به تازگی در وب سایت move2 focus، فهرستی از خودروهای محبوب و پرفروش در بازار چین منتشر شده است که نشان می دهد فولکس واگن با فروش و عرضه دو میلیون و ۸۱۹ هزار و ۲۵ دستگاه در جایگاه نخست قرار دارد. بعد از آن، دو خودروساز ژاپنی هوندا و تویوتا توانسته اند با میزان فروش یک میلیون و ۴۱۴ هزار و ۲۷۷ دستگاه و یک میلیون و ۳۶۵ هزار و ۲۸۴ دستگاه در رتبه های دوم و سوم جدول جای بگیرند. جیلی، نیسان، چنگان، وولینگ، بیوک، هاوال و دانگ فنگ نیز در رتبه های چهارم تا دهم قرار گرفته‌اند.

فروش امتیاز طرح ملی مسکن پردیس متوقف شد

تسنیم- مدیرعامل شرکت عمران پردیس از توقف خرید و فروش امتیاز طرح ملی مسکن با ورود جدی وزیر راه و شهرسازی، دادستان و فرماندار این شهر خبر داد. این در حالی است که اوایل ماه جاری و پس از اتمام مرحله اول ثبت‌نام طرح ملی مسکن در تهران (شهرهای جدید پردیس، ایوانکی، هشتگرد و پرند)، عده‌ای آگهی فروش امتیاز این طرح در پردیس را از طریق سایت دیوار منتشر کردند. امتیازاتی که به قیمت ۱۳۰ تا ۱۵۰ میلیون تومان برای فروش گذاشته شده بود.

برای هر خودرو چند بار کارت سوخت صادر می‌شود؟

ایسنا- پس از سهمیه‌بندی بنزین، استفاده از کارت سوخت الزامی شد. در این بین درخواست‌های متعددی برای دریافت کارت سوخت المثنی به‌وجود آمد که طبق گفته‌های سخنگوی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی، محدودیتی در توزیع کارت سوخت المثنی برای متقاضیان وجود ندارد.

ویژه

آشنایی با شهید شهروز مظفری‌نیا:

شهیدی که با دغدغه ولایت آسمانی شد

شهادت آرزوی دیرینه شهید مظفری‌نیا بود و می‌خواست طوری شهید شود که پوزه آمریکا و اسرائیل را به خاک بمالد.

به گزارش روابط عمومی آستان حضرت معصومه سلام‌الله علیها، شهید شهروز مظفری‌نیا یکی از همراهان شهید سپهبد قاسم سلیمانی بود که در حمله تروریستی آمریکا در عراق به خیل شهیدان پیوست، این شهید در تیرماه سال ۱۳۵۷ در قم چشم به جهان گشود و در تهران زندگی می‌کرد.

مرتضی مظفری نیا، برادر شهید در گفت و گویی با اشاره به خصوصیات و ویژگی‌های برادر شهیدش «شهروز مظفری نیا» گفت: برادرم حدود ۱۰ تا ۱۲ سال بود که در نیروی قدس سپاه و در جوار سردار شهید قاسم سلیمانی فعالیت می‌کرد، ولی ما در مورد جزئیات اقداماتش کوچکترین اطلاعاتی نداشتیم.

وی افزود: شهادت آرزوی دیرینه برادرم بود و می‌گفت: «می خواهم مثل شهید حججی شهید بشوم که پوزه آمریکا و اسراییل به خاک مالیده شود».

برادر شهید، با بیان این‌که این شهید عزیز حقیقتا مثل فرمانده اش شجاع و باایمان و نیاز دارند لباس از تن بیرون نمی‌آورد و به کمک و خدمت می‌شتافت.

بر اساس این گزارش، پیکر مطهر سردار شهید حاج قاسم سلیمانی و شهید شهروز مظفری نیا ساعت ۱۴ روز دوشنبه ۱۶ دی‌ماه از امامزاده شاه احمدقاسم در ابتدای بلوار پیامبر اعظم(ص) تا مسجد مقدس جمکران تشییع و پیکر مطهر شهید سلیمانی به کرمان اعزام شد و پیکر پاک شهید مظفری نیا نیز در قبةالشهدای حرم مطهر بانوی کرامت در صحن امام رضا علیه‌السلام به خاک سپرده شد.

بخصوص با نیروهای تحت امرش مهربان بود و واقعا لیاقت داشت که اینگونه در جوار فرمانده شجاع و با اخلاصش به شهادت برسد، ادامه داد: آرزوی برادرم این بود که در حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه سلام‌الله علیها دفن شود و خوشبختانه با هماهنگی‌های صورت‌گرفته با تولیت آستان مقدس کریمه اهل‌بیت(س) و سپاه استان قم این امر محقق شد.

وی به خوش‌اخلاقی و گذشت این شهید بزرگوار اشاره کرد و گفت: مهربان و خوش‌اخلاق بود و دست به خیر داشت؛ حتی وقتی که خسته از مأموریت و کار برمی‌گشت اگر احساس می‌کرد کسی چه پدر و مادر و چه غریبه به کمکش

استاد حوزه علمیه عنوان کرد:

شهادت حاج قاسم انقلابی در ایران عراق و کشورهای آزادی‌خواه دنیا رقم خواهد زد

استاد حوزه علمیه قم بابیان اینکه شوق شهادت خط جریان پرورشی امام حسین (علیه السلام) است، گفت: خواهید دید چه انقلابی با شهادت حاج قاسم در ایران، عراق و کل جهان ایجاد خواهد شد. این خون‌های مطهر خون‌هایی نیست که بر زمین بریزد وبی اثر باشد؛ این‌ها پیکره اسلام را آبیاری کرده و جریان فکری ولایت را منعکس خواهد کرد

به گزارش مرکز خبر مسجد مقدس جمکران، حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید علی مهدوی نیا در جمع عاشقان امام زمان(عجل الله تعالی فرجه) در مسجد مقدس جمکران با اشاره به جنایات دشمنان اهل‌بیت (علیهم السلام) و تلاش آن‌ها برای محو کردن اسلام نبوی اظهار کرد: در مقابل این دشمنان کسانی بودند که باخدا وارد معامله شدند و مانند امام حسین (علیه السلام) همه هستی خود را درراه خدا نثار کردند.

وی ادامه داد: افرادی مانند حضرت زینب (سلام الله علیها) بودند که پس از مصائب کربلا باصلابت مقابل اشقیا ایستاد و گفت جز زیبایی چیزی ندیدم.

استاد حوزه علمیه قم افزود: مانند حضرت قاسم (علیه السلام) که در جواب امام حسین (علیه السلام) درباره شهادت گفت که شیرین‌تر از عسل است و این جواب فقط لفظ نیست بلکه اعتقادی راسخ در آن وجود دارد.

مهدوی نیا با اشاره به اینکه برخی نقل‌ها از یاران امام حسین (علیه السلام) است که اگر هزار بار درراه خدا کشته وزنده شویم باز همین راه را انتخاب خواهیم کرد، ابراز کرد: رضایت خدا ولی خدا بالاترین خواسته شهدا از صدر اسلام تاکنون بوده است و به همین دلیل می‌بینیم شهدا از خانواده و لذات دنیایی دست کشیدند تا در اطاعت از خدا ولی زمانشان جان‌فشانی کنند.

وی با تأکید بااینکه سردار حاج قاسم سلیمانی سرباز وفادار ولایت و همواره در خط امام و رهبری بود، گفت: مزدوران نانجیب آمریکایی ایشان را به شهادت رساندند و حال اینکه درک نمی‌کنند شهادت آرزوی دیرینه این سرباز رشید اسلام بود.

استاد حوزه علمیه قم با اشاره به اینکه جنس وجود ایشان جنس دنیایی نبود، تصریح کرد: حاج قاسم عمر بابرکتش را درراه اسلام و خط عصمت و طهارت (علیهم السلام) صرف کرد و درنهایت نیز بااقتداری بی‌مثال به هم‌سنگران و دوستان شهیدش پیوست.

مهدوی نیا بابیان اینکه شوق شهادت خط جریان پرورشی امام حسین (علیه السلام) است، گفت: خواهید دید چه انقلابی با شهادت حاج قاسم در ایران، عراق و کل جهان ایجاد خواهد شد این خون‌های مطهر خون‌هایی نیست که بر زمین بریزد وبی اثر باشد؛ این‌ها پیکره اسلام را آبیاری کرده و جریان فکری ولایت را منعکس خواهد کرد و ان شاالله خون این سردار عزیز زمینه‌ساز ظهور حضرت ولی‌عصر (عجل الله تعالی فرجه) باشد.

وی با اشاره به عملیات تروریستی مزدوران آمریکایی در خاک عراق و به شهادت رساندن حاج قاسم، ابو مهدی المهندس و جمعی از پاسداران ایرانی و حشد الشعبی، تصریح کرد: چه بر سر کشورهای اسلامی آمده که این‌طور اجانب بر مسلمانان چیره شدند که در خاک خودشان رسماً مورد هدف قرار می‌گیرند و نمی‌توانند واکنشی نشان دهند. استاد حوزه علمیه قم گفت: آفرین بر امام عزیز ما که به این مملکت عزت داد، دنیا دید که وقتی پهباد آمریکایی نزدیک مرز ایران شد آنچنان به دست مدافعان حریم این کشور سرنگون شد که دیگر کسی دیگر جرات انجام چنین اقدامی را نکند. وی با تأکید بر اینکه مقام معظم رهبری با اتصال به خدا ولی خدا مملکت را از آفات حفظ کرده است، ابراز کرد: ما باید جواب این خون را کنار صندوق رأی با انتخاب کسانی که در خط ولایت اهل‌بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) و مقام معظم رهبری و سردار سلیمانی باشند بدهیم. مهدوی نیا در پایان خاطرنشان کرد: باید به عنوان سرباز ولایت تبلیغ خط اسلام و اهل‌بیت (علیهم السلام) کنید و نگذارید لیبرال‌های آلوده و پول‌پرست دوباره بر سر کار آمده و نگذارند منویات نورانی خط ولایت به ثمر بنشیند.

حضور خادمان مسجد مقدس جمکران در منزل سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

جمعی از خادمان مسجد مقدس جمکران با حضور در منزل سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی شهادت این سردار رشید اسلام را به خانواده ایشان تبریک و تسلیت عرض کردند.

به گزارش روابط عمومی مسجد مقدس جمکران، جمعی از خادمان مسجد مقدس جمکران با حضور در منزل سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی با خانواده ایشان دیدار کرده و شهادت پر افتخار این سردار رشید اسلام، ابومهدی المهندس و همرزمانشان را تبریک و تسلیت عرض کردند.

خادمان مسجد مقدس جمکران با تجلیل از مقام شامخ این دو شهید بزرگوار به عنوان مهدی یاوران نمونه به مقام ایشان ادای احترام کردند.

حجت الاسلام یاسین حسین آبادی معاون فرهنگی مسجد مقدس جمکران در این دیدار با اشاره به اینکه پس از شنیدن خبر شهادت این دو سردار رشید اسلام و پیام رهبر عظیم الشأن انقلاب مبنی بر گرفتن انتقامی سخت از مسببان این حادثه پرچم گنبد مسجد مقدس جمکران به نشانه خونخواهی این شهیدان بزرگوار بالای گنبد مسجد برافراشته شد، اظهار کرد: در طول تاریخ هر خونی که به ناحق ریخته شده بی جواب نمانده و خون مظلومین عالم که در راس آن خون اباعبدالله الحسین(علیه السلام) قرار دارد منشاء اثرات بسیار زیادی شده است. وی خاطرنشان کرد: قطعاً خون به ناحق ریخته این دو شهید بزرگوار منشاء اثرات و برکات بسیاری در منطقه خواهد شد و جبهه مقاومت از گذشته قوی تر و مستحکم تر در مبارزه با شیاطین عالم و مخصوصاً شیطان اکبر آمریکا حرکت خواهد کرد.

در ادامه، خادمان جمکران با حضور در منزل یکی از همرزمان ابومهدی المهندس یاد و خاطره این مبارز مجاهد را گرامی داشتند.

ویژه

نازیبایی سیمای شهری و تضییع حقوق شهروندان قم در رهاسازی نخاله‌های ساختمانی!

حمیده زند - ضایعات یا نخاله‌های ساختمانی، شامل موادی است که در فرآیند آماده‌سازی ساختمان اعم از مصالح و لایروبی‌ها و سنگ و آجر و یا شیشه و موزاییک و براده های فلزات در معابر و کوچه‌ها یا کنار خیابان‌ها برجای می‌مانند. این ضایعات که عمدتا دیگر کاربردی در ساخت و ساز ندارد، به عنوان یکی از دغدغه‌های مدیریت شهری شناخته می‌شود. در اجرای طرح‌های ساختمانی و یا پروژه‌های عمرانی، مقادیر زیادی از نخاله‌ها و ضایعات برجای می‌مانند که باید به موقع و با برنامه‌ریزی دقیق برای جمع آوری و دفع آن، راهکاری اندیشید، چرا که رهاسازی ضایعات و نخاله‌های ساختمانی موجب نازیبایی سیمای شهری و تضییع حقوق شهروندان می‌شود و از طرفی، هزینه‌های بالایی را بر روی دستان مدیریت شهری در روند جمع آوری، انتقال و دفع بر جای می‌گذارد.

اگر چه بخشی از این ضایعات و نخاله‌ها بازیافت‌پذیر هستند، اما میزان پسماندهای بلااستفاده بیشتر است و منابع چشمگیری در روند مدیریت پسماند ندارد. در بسیاری از کشورهای پیشرفته دفع این نخاله‌های ساختمانی بر عهده شرکت‌های خصوصی زیر نظر شهرداری‌هاست و قوانینی در پرداخت تعرفه‌ها جهت جابه جایی و انتقال وجود دارد که تا حدی هزینه‌های بالای مدیریت شهری را تامین می‌کند.

اگر چه ضایعات ساختمانی بخشی جدانا‌پذیر از پسماندهای شهری است، اما به دلیل تفاوت‌هایی که میان این ضایعات و پسماندها و مسائل زیست محیطی دیده می‌شود باید روش انتقال و بازیافت و دفع آن نیز متفاوت باشد و الگوئی مناسب برای بهره‌وری و کسب منابع بهینه طراحی شود، همان طور که در بسیاری از کشورها با تعریف چنین الگوهای راهبردی و قوانین مدون در جهت حفظ محیط زیست و ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی، ظرفیت‌های مهمی را برای بازیافت و فرآوری نخاله های ساختمانی به وجود آورده‌اند.

در واقع می‌توان یک معضل زیست محیطی و دغدغه شهری را با قوانین مربوط به ساماندهی ضایعات و نخاله‌های ساختمانی به یک فرصت نیز تبدیل کرد، و علاوه بر حفظ حقوق شهروندی در جمع آوری نخاله‌های ساختمانی، سلامت و زیبایی شهر را رقم زد و از آسیب‌های دیگری که ممکن است خود را در بی‌نظمی‌های ترافیکی و تهدید سلامت اجتماعی و بهداشتی نشان دهد، جلوگیری کرد.

همچنین باید سازوکارهایی را در نظر گرفت که خودروهای حمل و نقل نیز با رعایت مقررات در جهت انتقال و دفع نخاله‌ها و ضایعات بپردازند و از همه مهم‌تر این خودروها در اماکن غیر مجاز اقدام به تخلیه نخاله‌ها نکنند و به سایت‌های مجاز انتقال دهند. به ویژه با گسترش ساخت و سازهای عمرانی و ساختمانی و نیز تخریب و مرمت و نوسازی بافتها و یا گودبرداری‌ها، تولید نخاله های ساختمانی نیز افزایش می‌یابد، از این رو باید برای رفع معضلات و زیبایی بخشی به منظر شهری و حفظ محیط زیست راهکارهای جدی‌تری اندیشید.

تخلیه پسماندها در بستر رودخانه ها و حاشیه مناطق مسکونی و جاده ها موجب بروز مشکلات جدی زیست محیطی و ترافیکی و سدمعبر می‌شود و ضمن اینکه تخلیه آن در کانالها و مسیر سیلاب ها، موجب گرفتگی آبراه ها خواهد شد که بخش مهمی از آبگرفتگی های سطح شهر ناشی از این تخلیه های غیر مجاز است، در این زمینه اعمال روش های تشویقی و قوانینی به منظور حفاظت از محیط زیست و طراحی سایت‌های مناسب جهت ساماندهی نخاله های ساختمانی نقش مهمی در رفع آسیب‌های موجود دارد.

ضمن اینکه بازیافت نیز به عنوان یکی از استراتژی‌های مهم در به حداقل رساندن ضایعات و کم شدن هزینه های حمل و نقل ، راهبردی مهم است که با توجه به دست‌یابی به روش‌های پیشرفته و طراحی سیستم های هوشمند می‌توان از حجم آلایندگی‌های زیست محیطی کاست.

در استان قم و در محیط شهری، مدیریت پسماند یکی از رویکردهای مهم خود را هوشمندسازی سیستم‌های بازیافت و استفاده از روش‌های نوین می‌داند ضمن اینکه در طراحی آزانس حمل نخاله و سایت‌های مختلف در مناطقی از قم، در دفع نخاله‌های ساختمانی موفقیت‌های خوبی رقم زده است، و این امر در کاهش رهاسازی پسماند و نخاله‌های ساختمانی در حریم شهر بسیار موثر بوده است.

در این میان، ارتقای سطح آگاهی و مشارکت‌های مردمی در ساماندهی پسماندها و نخاله‌های ساختمانی در قم امری مهم و ضروری است تا بتوان نخاله‌های ساختمانی را در نقاط مشخص‌شده تخلیه کرد و معابر عمومی را از وجود نخاله‌های پردردسر رهانید. زیبایی سیمای شهری، چهره‌ای از فرهنگ عمومی و همچنین تلاش‌های مدیریت شهری را نشان می‌دهد، و باید بتوان با فرهنگ سازی معضلی به نام نخاله های ساختمانی را رفع کرد.

تخلیه نخاله ها در فاصله کمی از محل زندگی مردم و انباشت این ضایعات، فضا را برای اضافه کردن زباله های شهری فراهم و مشکلاتی را برای همسایگان و اهالی محل در جمع شدن حیوانات موزی و آلودگی های زیست محیطی و گسترش بیماری‌های عفونی فراهم می‌کند و مزاحمت‌هایی را برای اهالی به همراه دارد. به نظر می‌رسد طراحی ایستگاه‌های تخلیه پسماند و ایجاد شرایط مناسب و به صرفه در انتقال پسماندهای ساختمانی تاثیر مهمی در ساماندهی این معضل داشته باشد.

در قم از سال ۸۹ سایت‌هایی توسط مدیریت شهری در نقاطی از شهر از جمله جاده پردیسان محدوده جاده ورجان کهک، کیلومتر ۸ جاده کوه سفید، محدوده بزرگراه امام علی(ع) جانمایی شد و در سالهای اخیر تلاش‌هایی برای افزایش این ظرفیت‌ها انجام شد، همچنین در جمع‌آوری مکانیزه نخاله‌ها و برون‌سپاری به پیمانکاران و توسعه بخش خصوصی، تحولاتی را در این حوزه به وجود آورد، چرا که شیوه‌های سنتی مشکلاتی را در جمع‌آوری و انتقال نخاله‌ها و ضایعات ساختمانی به همراه دارد و استقبال شهروندان نیز از شیوه‌های مکانیزه با توجه به سرعت‌بخشی به روند جمع‌آوری بیشتر است.

با توجه به حجم گسترده بافت فرسوده در قم و ایجاد رقابت در ساخت و ساز با افزایش قیمت زمین و مسکن، بیش بینی می‌شود توسعه چشمگیری در نوسازی و احیای بافت‌ها اتفاق بیفتد و اگر بتوان با سرمایه‌گذاری‌های فرهنگی اهمیت ساماندهی نخاله‌های ساختمانی را برای شهروندان در داشتن شهری زیبا به خوبی تبیین کرد، بخش عمده‌ای از مشکلات زیست محیطی و نازیبایی‌ها در سیمای شهری از میان می‌رود البته انتظار می‌رود همان طور که در بخش‌های عمرانی و زیربنایی در قم شاهد تحولات گسترده‌ای بوده‌ایم مدیریت شهری در حوزه ساماندهی و جامعایی سایت برای دفع نخاله‌های ساختمانی به دنبال برنامه‌های راهبردی و طرح‌های اجرایی مناسبی باشد.

هر چند احکام قضائی تا حدی می تواند مانع از بروز تخلفات شهری و جلوگیری از انباشت و تخلیه‌های غیر مجاز پسماند شود، اما علاوه بر قانون مدیریت پسماند، نیاز به فرهنگ سازی و جلب مشارکت های مردمی و ارتقای فرهنگ شهروندی و توسعه زیرساختهای لازم برای ساماندهی نخاله های ساختمانی داریم.